Virale infecties en auto-immuunziekten

Haio: DEJAEGERE Arno , KUL
Promotor: VERBAKEL Jan , KUL
Praktijkopleider: BUYSSCHAERT Joke , DE RYCKE Carl , VAN LAECKE Ann , VANBELLEGHEM Vincent , VANHEERS Ine

Context: De exacte mechanismen achter de pathogenese van verschillende auto-immuunziekten blijft onduidelijk. Uit eerder onderzoek en studies werd gezien dat infectie met Epstein-Barr virus (EBV) een cruciale rol speelt in de ontwikkeling van deze ziekten, waaronder ook reumatoïde artritis (RA) en multiple sclerose (MS), die de focus van deze review zijn.

Onderzoeksvraag: Het bepalen of primaire infectie met EBV meer voorkomt bij RA- of MS-patiënten in vergelijking met de controles, was het doel van deze review.

Methode: Medline/Pubmed, Embase en Web of Science werden systematisch onderzocht naar virussen (HSV, CMV, EBV) en hun link met het ontwikkelen van verschillende auto-immuunziekten. Gedurende onze zoekopdracht, uitgevoerd door drie onafhankelijke onderzoekers, werd het duidelijk dat er vooral goed onderbouwde studies bestaan rond Epstein-Barr virus en de eventuele link met reumatoïde artritis en multiple sclerose. De Newcastle-Ottawa schaal werd gebruikt voor kwaliteitsbeoordeling van de studies.

Resultaten: Het aantal van 16 studies die de link tussen EBV - RA en 15 die de link tussen EBV - MS aantoonden, werd geïncludeerd. De geïncludeerde studies, wat betreft RA, vertoonden een trend van hogere percentages antilichamen tegen EBV, meer specifiek voor VCA en EA-D. Voor EBNA-1 bleef de graad van seropositiviteit gelijkaardig, mede vanwege de hoge globale infectiegraad van EBV. Wat betreft EBV en MS werd een duidelijker verband waargenomen. Dit effect wordt het meest significant hoe langer de periode na de primo-infectie. Dit wordt nog duidelijker indien de infectie op latere leeftijd plaatsvindt.

Conclusie: Zowel voor RA als EBV ontbreekt er nog steeds een direct causaal verband. Wat betreft MS kan met meer zekerheid verondersteld worden dat er een duidelijke link bestaat met EBV seropositiviteit. Grotere prospectieve studies zijn nodig om bij RA een duidelijk inzicht te geven in de richting en timing van de relatie om op die manier causaliteit aan te kunnen tonen. Op vlak van MS zijn er functionele studies nodig om ziektemechanismen en mogelijke cellulaire cascades te verduidelijken.